7/2926

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Siyaset Planlama Genel Müdür Yardımcılığı

21 Temmuz 2004

Sayı : 026.21/2004/SPGY/307477
Konu : Yazılı Soru Önergesi

SÜRELİ - ÇOK İVEDİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 06.07.2004 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-6208 sayılı yazıları.

Yalova Milletvekili Sayın Muharrem İnce'nin 7/2926 Esas No'lu yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Abdullah GÜL
Dışişleri Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

EK: Soru önergesi yanıtı

7/2926

YALOVA MİLLETVEKİLİ SAYIN MUHARREM İNCE'NİN
YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORULAR:

G-8 Zirvesi nedeniyle 09.06.2004 tarihinde ABD'ye giden Başbakan Sayın Recep Erdoğan'ın ABD yetkililerince G-8 üyesi ülke liderlerinin karşılanma biçiminden farklı olarak aralarında Ürdün, Irak, Bahreyn gibi ülkelerin liderleriyle birlikte farklı bir karşılama töreni uygulanması hakkında;

1. ABD'nin G-8 üyesi ülkelerin liderlerini karşılamada kırmızı halı kullanmasına karşın Türkiye ve yukarıda adıgeçen ülke liderlerini karşılamada kırmızı halı kullanılmamasının anlamı nedir?

2. ABD'nin bu uygulaması, yazılı ve görsel basında yeraldığı gibi ABD tarafından ülkeler arasında bir öncelik ve önem derecesi sıralaması yapıldığı ve Türkiye Cumhuriyeti Başbakanına buna göre bir karşılama töreni (basındaki ifadelerle fakir ülke karşılaması) yapıldığı doğru mudur?

3. Uluslararası ilişkilerde karşılıklılık ilkesi esas olduğundan, yakında NATO Zirvesi nedeniyle ülkemizi ziyaret edecek olan ABD Başkanının karşılama merasiminde Türkiye Cumhuriyeti Başbakanının karşılanmasında gözlenen bu farklılık dikkate alınacak mıdır?

YANITLAR:

G-8 Zirvesi 8-10 Haziran 2004 tarihleri arasında ABD'nin Georgia Eyaleti'nde Sea Island'da düzenlenmiştir. Zirve'de diğer konular meyanında, uluslararası alandaki güncel tartışmaların başlıca gündem maddelerinden birini oluşturan Geniş Orta Doğu (GOD) konusundaki G-8 Girişimi de ele alınmıştır.

Ülkemiz GOD girişimine katkı yapabilecek bir ülke olarak ABD tarafından G-8 çerçevesindeki çalışmalara "demokratik ortak" sıfatıyla davet edilmiştir. Nitekim ülkemiz, G-8 girişimi çerçevesinde oluşturulan mekanizmalardan biri olan "Demokrasi Yardım Diyaloğu"nun (Democracy Assistance Dialogue) eş-başkanlığını İtalya ve Yemen'le birlikte üstlenmiştir. Sayın Başbakanımız Zirve çerçevesinde düzenlenen çalışma yemeğine katılmıştır.

G-8 Zirvesi'ndeki protokol düzenlemeleri ABD Dışişleri Bakanlığı Protokolü tarafından, diğer G-8 üyesi ülkelerle birlikte ortak olarak alınan kararlar doğrultusunda düzenlenmiştir. ABD Dışişleri Bakanlığı'ndan sağlanan bilgilere göre Zirve'ye katılanlar "G-8 Zirvesi Liderleri" ve "Zirve'ye Davet Edilen Diğer Ülkelerin Liderleri" olarak iki gruba ayrılmıştır. Esasen G-8 üyesi olmayan "diğer davetli liderler" için uygulanan yerleşik bir protokol düzenlemesi bulunmadığı için evsahibi ABD, diğer G-8 üyeleriyle bilistişare, G-8 liderleri için ayrı bir protokol düzeni, Sayın Başbakanımızın da aralarında bulunduğu "diğer davetli liderler" için ayrı bir protokol uygulamıştır. "Diğer davetli ülke liderleri" askeri marş çalınmadan, kırmızı halı serilmeden, ancak iki Senatör, Georgia Valisi ve Belediye Başkanlarıyla eşlerinden oluşan bir grup tarafından karşılanmış olup; Sayın Başbakanımıza Zirve'ye davet edilen "diğer ülkelerin liderleri"ne uygulanandan farklı bir protokol uygulanmamıştır.

Malumları olduğu üzere, her ülkenin protokolü kendine özgü özellikler taşıyabilmekte, ayrıca uluslararası toplantıların niteliği ve özelliklerine bağlı olarak değişik protokol uygulamalarına gidilmesi zarureti doğabilmektedir.